

משרד החנוך והתרבות - המחלקה לתרבות תורנית

ג ל י ו נ ו ת ל ע י ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ו ע
בעריכה נחמה ליבוביץ
שנת העשרים ושלוש

המטרה של שבת החל בערב ראש חודש.

תזריע-מצורע

שמאל כ' י"ח-מ"ב

השבוע לא יופיע עלון הדרכה

א. שאלה כללית

אברבנאל מקשה

בסת שאמר לו יונתן "מחר חודש ונפקדת כי יפקד מושבך... ובאת אל המקום...".
ותעצה הזאת כבר יעצה דוד והוא אשר זכרה ראשונה, כמו שאמר קודם לזה (פרק
כ' פסוק ה') "הנה חודש מחר ואנכי ישב אשב עם המלך לאכול ושלחחני ובסתרתי
השדה... אם פקד יפקדני אביר ואמרת נשאל נשאל מסני... אם כה יאמר טוב שלום
לעבדך..." ואם דוד הוא אשר התחיל בה ואמרה, מה ראה יונתן לחדשה אחר כך אליו?
נסח לישוב קושיטו.

ב. י"ח נפקדת כי יפקד מושבך

הסבר, אם תוראת שתי המלים משרש פקד בפסוק זה אחת היא או בא
השרש בשתי הוראות שונות?

ג. כ"ג והדבר אשר דברנו אני ואתה הנה ה' ביני ובינך

ר' משה אשכנזי מוסקו: הואיל משה:

ד"ה אני ואתה: "אני" להגיד לך לב אבי ע"י סימן אסתי ו"אתה" לעשות חסד
עם ביתו...
וצריכים אנו לוטר, שעקשו חזר בו יונתן מעצתו (פ' י"ב) ובחר לו עצה אחרת.

- 1. הסבר מהו לדעת בעל הואיל משה הסתירה שבין פסוק י"ב לבין פסוקנו?
- 2. התוכל לפרש הפסוקים לפי פשוטם באופן שלא תהיה כאן כלל חזרה
מעצתו הראשונה?

אא ד. ל"ו והוא ירה החצי להעבירו

רמב"ם פורה בנזכים סאמר א' כ"א:

"עבר" ענינו הראשון הוא בענין העתק גוף במקום. ועיקר הנחתו הראשונה - לחבועת
בעל חיים על רוחק אחד ישר (= דוגמתו הראשונה תנועת בעל חיים) (בר' ל"ג ג')
"והוא עבר לפניו"; (שמות י"ז ה') "עבר לפני העם" - וזה הדבחה...
וכבר הושאל עוד לסי שיחטיא כונה אחת ויכוון כונה אחרת ותכלית אחרת. (=אבן שמואל:
ובדומה לזה הושאל השם להורות על מי שעבר על פני כדונה אחת וכיוון כדונה אחרת
ולתכלית שונה) (שמואל א' כ' ל"ו) "והוא ירה החצי להעבירו". (אבן שמואל: להעביר
את כדונה הער נושא הכלים, שכדונה הער היתה רק לחצים, וכדונה יונתן היתה לתת
סימן לדוד).

רד"ק ד"ה להעבירו

ירח החצי בכח להעבירו במטרה והיא האבן האזל, ועשה זה כדי שיוכל לוטר "החצי
מסך והלאה"...

ומקשין מפרשי הרמב"ם, מה הכריחו להרמב"ם לפרש "להעבירו" - להעביר
אותו מן הכדונה ולא פרשו כרוב המפרשים להעבירו - כפשוטו, כדי
לעשות הסימן לדוד, אותו סימן שקבעו ביניהם.

נסח ליישב קושיטתם.

ה. ל"ח וילקט נער יונתן את החצי

הואיל משה

ד"ה החצי: והוא כמו (תהלים קמ"ג) "הרודד עמי תחתי" וכן (איכה ג') "חייתי
שחוק לכל עמי".

- א 1. מהו הקשי בפסוקנו וכיצד הוא מישבו בעזרת הפסוקים האלה?
- א 2. למה לא אמר פרושו זה לפ' ל"ו "והוא ירה החצי להעבירו" וכן
לא לפסוק ל"ז "הלא החצי מסך והלאה" ואמר דק לפסוקנו?

כמה מפרשנו משרים את חטאו של דוד (לא של עזרא) בחטאת הארון בעגלה לחטא
של אנשי בית שמש. (שמואל א' ו' יט-כא).

הסבר מה אדמיון?